

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 20

31 май 2016 г.

по жалба на Лили Михайлова срещу bTV Медия Груп АД

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 31 май 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова

Бойко Василев

Весислава Антонова

Даниела Тренчева

Ивайло Цветков

Иван Бедров

Нели Огнянова

изслуша доклада на Нели Огнянова по жалба с вх. № 03-019/04.05.2016 г. на **Лили Михайлова срещу bTV Медия Груп АД** по повод репортаж в предаването *bTV Репортерите*, в който - според жалбоподателката са нарушени разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

Във връзка с разглеждането на жалбата бе приет отвод на Даниела Тренчева.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. № 03-019/04.05.2016 г., е допустима предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

В изпълнение на чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, е потърсено становището на медията и е получен отговор, подписан от Венелин Петков – Директор отдел „Новини и актуални предавания“ в bTV.

II. ЖАЛБА

В жалбата се твърди, че са допуснати нарушения на Етичния кодекс на българските медии, по-специално на двете изисквания, съдържащи се в т. 2.5. Дискриминация. Жалбоподателката твърди, че е засегната лично, тъй като тя е от ромски произход, живее в циганска махала – и за български граждани като нея в репортажа са направени обобщения, например като:

- „проповедниците пробиват в ..циганските гета“ и
- „група имами действат в ромските гета“.

Според жалбоподателката така се създава нов стереотип – че ромите са терористи. Тя смята, че е налице негативно внушение по отношение на нея и децата ѝ – което може да се нарече само по един начин: *медиен тормоз*.

В жалбата се отправят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

Да бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да предотвратят извършването на подобни нарушения в бъдеще.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

2.5. ДИСКРИМИНАЦИЯ

2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Постъпило е становище на ответната страна от 16 май 2016 г., подписано от Венелин Петков, Директор на Отдел „Новини и актуални предавания“ в bTV.

Според становището жалбата е неоснователна, защото липсва осъществен фактически състав на дискриминация по смисъла на българското право: „По смисъла на чл. 4, ал. 2 и 3 от Закона за защита от дискриминация, дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства, или неговото поставяне в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица. Съществен елемент на фактическия състав на дискриминацията е именно резултатът – поставянето на конкретното лице в по-неблагоприятно положение или третирането му в сравнение с друго лице. В конкретния случай липсват каквито и да е твърдения жалбоподателката да е третирана или поставена в по-неблагоприятно положение, което да е било в резултат от излъчения материал.“

Други аргументи, посочени от бТВ, се свеждат до следното:

- в репортажа е отразена гледната точка на различни обществени фигури и експерти;
- темата е от значителен обществен интерес ;

- репортажът и разговорите не се отнасят до конкретни лица – по-точно обсъжда се темата, а не лицата, които изповядват религията ислям или принадлежат към определен етнос. В конкретния случай се посочват единствено топосите/местата, в които се наблюдават лица, които носят бурки”.

В заключение, според медията не е осъществено нарушение на Етичния кодекс.

V. ФАКТИ

На 16 април 2016 г. след 19.30 ч. bTV излъчва обичайното си за това време предаване *bTV Репортерите*. Конкретното заглавие на репортажа е „Тотална инвазия“ с автор Теодора Енчева.¹ Видеото е с продължителност около 15 минути, започва с карта на т.нар. смесени райони.

Телевизията засяга в репортажа широк спектър от теми: преподаването на корана, дискусиите, свързани със създаването на висше училище в България в тази област, създаването на партии, които имат за членове (или контакт с) представители на мюфтийството, връзката власт – образование – национална сигурност и служби за сигурност, цитира се информацията от Пресцентъра на ДАНС.

Телевизията представя и широк спектър от гледни точки. Свои мнения изказват проф. Владимир Чуков, арабист, Харалан Александров, социален антрополог, Красимир Каракачанов, политик, и др.

VI. МОТИВИ

По т. 2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

Комисията след внимателен анализ не намира данни за подбуждане към омраза, насилие и дискриминация в разглеждания репортаж. Твърдението, че имами действат в ромски гета, е констатация за факт.

Що се отнася до твърденията на Красимир Каракачанов от ВМРО, че проповедници „пробиват в ромските гета“, това е част от обичайната за този политик политическа риторика. Телевизията е поставила изказването в съответна плуралистична информационна и експертна рамка, така че да не се създава дисбаланс на гледни точки или внушение за дискриминация.

В допълнение Комисията взе предвид, че предаването съпада по време с обществените дебати по въпроса и в този смисъл е съответно на обществения дневен ред.

Няма данни за нарушение на т.2.5.1.

По т. 2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла информацията.

¹ Видео е налично на адрес <http://www.btv.bg/video/shows/btv-reporterite/btv-reporterite-totalna-invazija.html>

Комисията за журналистическа етика не открива нарушение на Етичния кодекс в тази му част, тъй като никъде в конкретния репортаж не се акцентира върху етнос или вероизповедание без съществено значение за смисъла на информацията, а авторите са се постарали да базират предаването на документи и факти.

Не би могло да се приеме, на базата на конкретното предаване, че от страна на телевизията е осъществен медиен тормоз върху българските граждани с ромски етнически произход.

Няма данни за нарушение на т. 2.5.2.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалбата на **неоснователна** по отношение на нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ"*

Мехти Меликов